

Sygn. akt IV KK 240/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Grzegorza Krysmanna,
w sprawie **W. P.**

skazanego z art.178a § 4 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 18 lipca 2019 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 12 grudnia 2017 r., sygn. akt VI Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w T. Wydział VI Zamiejscowy w P.

z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt VI K [...],

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania.**
- 2. zarządza zwrot oskarżonemu opłaty od kasacji.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w T. Wydział Zamiejscowy w P., wyrokiem z dnia 30 czerwca 2017 r., uznał W. P. za winnego tego, że w dniu 24 stycznia 2016 roku w P. na ulicy P., kierował samochodem osobowym marki C. o nr rej. [...], będąc w stanie nietrzeźwości co potwierdziło badanie z wynikami 0,58 mg/l i 0,57 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc wcześniej skazanym prawomocnym wyrokiem sygn. akt II K [...] wydanym przez Sąd Rejonowy w L. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, tj. przestępstwa z art. 178a § 4 k.k., za co wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1). Nadto, na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych (pkt 2), zaś na mocy art. 43a § 2 k.k. orzekł środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 10.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (pkt 3), natomiast na podstawie art. 50 k.k. orzekł podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie treści wyroku na tablicy ogłoszeń Sądu Rejonowego w T. oraz zamieszczenie na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w P. przez okres 14 dni (pkt 4). Zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności (pkt 5) oraz orzekł o kosztach sądowych (pkt 6).

Od wyroku tego z apelacją wystąpił prokurator oraz obrońca oskarżonego. Prokurator w swym środku odwoławczym zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 43b k.k., poprzez orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości na podstawie art. 50 k.k., a nie prawidłowo - na podstawie przepisu art. 43b k.k. W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zastąpienie w jego punkcie 4. podstawy prawnej orzeczonego środka karnego na prawidłową - art. 43b k.k. Natomiast obrońca w swej apelacji podniósł zarzuty obrazy: art. 5 k.p.k. - poprzez niepowzięcie przez Sąd wątpliwości co do sprawstwa oskarżonego; art. 7 k.p.k. - poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego; art. 366 k.p.k. - poprzez brak wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy i art. 410 k.p.k. - poprzez

brak oparcia wyroku o całokształt okoliczności ujawnionych w postępowaniu, które to miały wpływ na treść wyroku i doprowadziły Sąd do wadliwych ustaleń faktycznych w zakresie błędnego ustalenia sprawstwa oskarżonego co do zarzucanego mu czynu. W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie uchylenie wyroku i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu tych apelacji, Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 12 grudnia 2017 r., zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 4, wskazując jako podstawę orzeczenia środka karnego art. 43b k.k., utrzymując zaskarżony wyrok w pozostałej części w mocy.

Od wyroku tego z kasacją wystąpił obrońca skazanego, zaskarżając go w całości. Zarzucił mu:

„1) rażące naruszenie prawa karnego procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia tj. art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k., polegające na nieprzeprowadzeniu prawidłowej kontroli odwoławczej zaskarżonego na korzyść oskarżonego wyroku Sądu I instancji w wyniku czego, nie dostrzeżono zaistniałej zmiany stanu prawnego, dokonanej ustawą z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z dnia 20 marca 2015 roku, poz. 396), w tym nowelizacji art. 107 k.k. w zakresie statuującym warunki zatarcia skazania oraz pominięto reguły intertemporalne określone w art. 21 tej ustawy, co skutkowało niezasadnym utrzymaniem w mocy wyroku skazującego W. P. za czyn z art. 178a § 4 k.k., pomimo iż przed datą orzekania przez Sąd II instancji, zgodnie z art. 107 § 4a k.k. w zw. z art. 21 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku, uprzednie prawomocne skazanie oskarżonego W. P. za czyn z art. 178a § 1 k.k. uległo zatarciu z mocy prawa i w związku z tym odpowiedzialność oskarżonego winna zostać ukształtowana co najwyżej w oparciu o treść art. 178a § 1 k.k.;

2) rażące naruszenie prawa karnego materialnego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia tj. art. 178a § 4 k.k. poprzez jego błędne zastosowanie przy przypisaniu oskarżonemu kwalifikacji prawnej za popełniony czyn, podczas gdy czyn oskarżonego wypełniał co najwyżej przesłanki z art. 178a § 1 k.k., co skutkowało zastosowaniem nieprawidłowej kwalifikacji prawnej, utrzymaniem

w mocy wyroku skazującego, którym wymierzono oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzeczono wobec oskarżonego dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych”.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 12 grudnia 2017 roku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi w postępowaniu odwoławczym oraz zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz skazanego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na tę kasację, prokurator wniósł o jej uwzględnienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Rację bowiem przyznać należy skarżącemu, gdy wskazuje, że Sąd Okręgowy dokonał wadliwej kontroli odwoławczej i niezależnie od granic zaskarżenia oraz podniesionych zarzutów (art. 433 § 1 w zw. z art. 440 k.p.k.) nie dostrzegł zmiany przepisów w zakresie regulacji dotyczącej zatarcia skazania, co skutkowało niezasadnym utrzymaniem w mocy rozstrzygnięcia Sądu *meriti* przypisującego W. P. przestępstwo z art. 178a § 4 k.k.

W realiach rozpatrywanej sprawy podstawą dla przyjęcia przez Sądy tej kwalifikacji było wydanie przez Sąd Rejonowy w L. wyroku z dnia 12 czerwca 2014 r. sygn. akt II K [...], którym przypisano W. P. popełnienie przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., za co wymierzono mu karę 100 stawek dziennych grzywny po 20 zł każda oraz orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych z wyłączeniem pojazdów, do prowadzenia których wymagane jest posiadanie prawa jazdy kategorii C na okres roku, z zaliczeniem na jego poczet okresu zatrzymania prawa jazdy od dnia 21 lutego 2014 r. do dnia 12 czerwca 2014 r. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 21 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w trakcie przeprowadzonej kontroli instancyjnej nie dostrzegł, że w dniu 21 marca 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny i niektórych innych ustaw (Dz.U., poz. 396), która zmieniła warunki zatarcia skazania określone w art. 107 k.k. Wprowadzony przez tę ustawę nowy § 4a art. 107 k.k. stanowi, że w razie skazania na grzywnę, zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem roku od wykonania lub darowania

kary albo od przedawnienia jej wykonania, natomiast zgodnie z nowym brzmieniem § 6 art. 107 k.k. nadanym przez tę ustawę, jeżeli orzeczono środek karny, przepadek lub środek kompensacyjny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed jego wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem jego wykonania.

Zauważyć w tym miejscu trzeba, że z załączonej do akt rozpatrywanej sprawy karty karnej (k. 18 i 137) wynika, że w dniu 26 września 2014 r. wykonano karę grzywny, zaś w dniu 20 lutego 2015 r. wykonano środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów orzeczone przywołanym wcześniej wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 12 czerwca 2014 r. Stosownie natomiast do art. 21 wskazanej ustawy z dnia 20 lutego 2015 r., do skazań prawomocnymi wyrokami wydanymi przed dniem wejścia w życie tej ustawy, w przedmiocie zatarcia skazania stosuje się przepisy kodeksu karnego, w brzmieniu nadanym omawianą ustawą, chyba że okres zatarcia skazania upłynął przed dniem wejścia w życie tej ustawy. Jeżeli jednak według przepisów kodeksu karnego, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą okres zatarcia skazania upłynąłby przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zatarcie skazania następuje z dniem wejścia w życie przywołanej ustawy.

Powyższe oznacza zatem, że jak słusznie wywodzi się w kasacji, w realiach niniejszej sprawy zatarcie skazania W. P. za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. nastąpiło z dniem 26 września 2015 r., tj. po upływie roku od dnia wykonania orzeczonej wobec niego kary grzywny. Do zatarcia skazania doszło więc jeszcze przed dopuszczeniem się przez W. P. czynu stanowiącego przedmiot postępowania w rozpatrywanej sprawie, który miał miejsce w dniu 24 stycznia 2016 r. oraz w konsekwencji – przed datą orzekania w jego przedmiocie.

Na marginesie zauważyć trzeba, że w danych o karalności dotyczących W. P., które zostały uzyskane na etapie postępowania odwoławczego nie odnotowuje się już skazania tej osoby wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 12 czerwca 2014 r. (k. 247). Powyższe okoliczności nie zostały jednak wzięte pod uwagę przez Sąd Okręgowy.

Skoro zatem stosownie do art. 106 k.k., z chwilą zatarcia skazania, uważa się je za niebyłe, to z oczywistych względów zatarte skazanie za czyn z art. 178a § 1 k.k. nie mogło stanowić podstawy przypisania W. P. przestępstwa zakwalifikowanego z art. 178a § 4 k.k. Powyższe świadczy więc o rażącym

naruszeniu przez Sąd Okręgowy przepisów, o których mowa w zarzucie pierwszym kasacji, które miało wręcz istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, gdyż skutkowało nieprawidłowym utrzymaniem w mocy wyroku skazującego W. P. za czyn z art. 178a § 4 k.k. Dlatego też Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w G. i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Stosownie do art. 436 w zw. z art. 518 k.p.k., Sąd Najwyższy ograniczył rozpoznanie kasacji jedynie do jej zarzutu pierwszego, jako że jest to wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie zarzutu drugiego jest bezprzedmiotowe.

W postępowaniu ponownym, Sąd Okręgowy weźmie pod uwagę przedstawione zapatrywania i po uzyskaniu aktualnych danych o karalności oraz ustaleniu, czy nie doszło do zatarcia ewentualnych skazań oskarżonego tam wymienionych, rozważy prawidłowość skazania za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k.

Z tych wszystkich względów, orzeczono, jak w wyroku.